

Giữa Hai Phương Trời

(Phước Hậu)

Mặt trời lặn từ lâu mà hơi nóng vẫn còn phảng phất làm như còn lưu luyến trần gian. Đúng là mùa hè ở xứ nhiệt đới. Từng đàn chim lura thưa kéo nhau về tổ. Đám muỗi lại trở ra kiếm ăn.

Hai mẹ con bà Thượng ngồi trước hiên nhà, cố chờ vài luồng gió mát cuối ngày. Bà Thượng:

- Trời nóng bức, giá mà có một cơn mưa, nho nhỏ cũng được, thì đỡ biết mấy.

Nga đang ngồi vắn về tà áo, mắt trông về những tàng cây trước nhà, suy nghĩ riêng tư, quay vội sang phía mẹ:

- Dạ, năm nay sao mà nóng dữ quá vậy, mỗi ngày tắm ba bận vẫn chưa thấy hết khó chịu.

Tuy trả lời với mẹ như vậy chứ Nga cũng chẳng bận tâm về cái nóng bức của “ông trời ban cho”. Tâm trí nàng đang nghĩ đến một việc khác, lòng nàng còn nóng gấp trăm ngàn lần của năng lượng mặt trời. Gần một năm rồi, từ ngày Dur ở Mỹ về bốn tuần, rồi từ già nàng, hứa với nàng, rồi *bật vô âm tín*. Nhiều lần thư đi mà chẳng thấy lần nào có thư lại. Vô lý thật! Chẳng lẽ có gì đã xảy ra cho Dur. Xứ Mỹ cách xa xứ mình hàng ngàn dặm, thăm nhau hẳn là không đặng rồi, chỉ còn mong chờ vào những cánh thư; thế mà Dur không viết lấy một dòng chữ nhỏ thăm mình. Dur bận lắm chăng? Điều này cũng không vững lắm vì gần cả năm chẳng lẽ không có được vài chục phút rảnh rỗi để viết cho nàng một lá thư sao. Dur đã quên nàng? Dur đã có người khác? Điều này có thể, nhưng Nga không muốn tin như vậy vì Dur và nàng đã hứa hẹn với nhau chẳng lẽ Dur nuốt lời? Không thể như vậy. Hay là Dur đã...? Nga không dám nghĩ tiếp nữa, nàng cố xua đuổi tất cả những câu hỏi về Dur ra khỏi tâm trí nàng. Nhưng càng đuổi đi thì chúng lại càng đến rõ hơn. Màn đêm phủ dần thay màu cho trần thế. Trời diu lại. Nga cũng lịm dần với những suy nghĩ về một cuộc tình mà nàng là nhân vật chính. Mọi thay đổi xung quanh không thể hấp dẫn nàng được nữa. Bây giờ Nga chỉ mong có một điều duy nhất và duy nhất là tin của Dur... Nga miên man trong cõi riêng nàng cho đến khi nghe tiếng mẹ gọi vào giăng mừng chuẩn bị đi ngủ. Nga trở về với thực tại, với cái hoài mong, với khung trời đen tối phủ trên quê hương và nàng đang ở trong đó...

Dur ngừng xe trước tiệm cà phê Heo May. Dur bước vào chiếc bàn quen thuộc gọi ly cà phê đen đá và gói thuốc 555. Cô hàng cà phê nhìn Dur ngạc nhiên:

- Bộ anh đổi “*tông*” hả? Mọi khi chỉ cà phê đen nóng thôi mà.

Dur nhìn cô cười nhẹ:

- Hôm nay trời nóng, cần ít đá làm mát lòng.

Cô hàng bỏ vào bên trong. Dur chợt nhớ đến một bài thơ, có lẽ lâu lắm rồi, của một thi sĩ nào đó mà Dur không nhớ tên, chỉ nhớ được bốn câu để lòng:

“*Em cho anh xin ly cà phê đá*

“*Một ít đường và một chút nước sôi*

“*Nữa mai em chết anh cười ngát!*

“*Em nằm dưới mộ em có vui?*”

Cái đau khổ tận cùng của thi sĩ nào đó khiến cho chàng không thể khóc nổi nữa mà chỉ biết cười ngát khi nghe tin người yêu ra đi, về bên kia thế giới. Đó là chuyện tình bên ly cà phê nghiệt ngã. Còn Dur thì chuyện tình giữa hai phương trời cách biệt. Một người chờ và một người gần như trốn chạy.

- Cà phê đá của anh đây, sao mà ngọt ngào như thế? Bộ bị bệnh hả?

Tiếng cô hàng làm tỉnh hồn Dur. Chàng nói:

- Ờ... Cảm ơn! Không có chi cả, chỉ suy nghĩ vớ vẩn thôi. Dur biết mình vừa nói dối nhưng đành vậy. Vì có lẽ, Dur cũng đã có ít nhất một lần nói dối rồi, thôi mặc kệ. Nếu cô hàng cà phê là Nga, hiện đang trước mặt mình thì Dur có dối không?... Dur khuấy nhẹ ly cà phê, đốt một điếu thuốc, hớp nhẹ một miếng cà phê, hít một hơi thuốc lá rồi ngắm nhìn “*cuộc đời đang cháy mòn trên ngón tay*”.

Tiếng hát Lê Thu qua bài *Thu Hát Cho Người* của Vũ Đức Sao Biển nhẹ diu Du trở về quá khứ, về cái ngày mà Du trở về Việt Nam sau gần mười năm cách biệt...

Sau khi làm mọi thủ tục, mua vé máy bay, lúc bước lên chiếc Boeing 747 tại phi trường San Francisco, Du thấy con người mình hồi hộp làm sao và sự hồi hộp này sẽ kéo dài gần mười ba tiếng đồng hồ trên không, qua Thái Bình Dương mênh mông rộng lớn. Dừng lại Phi Luật Tân, đổi máy bay để về Sài Gòn. Còn gần hai tiếng đồng hồ nữa là về tới Việt Nam. Tim Du đập lên thình thịch. Du cố tưởng tượng ra cái cảnh lúc Du bước xuống máy bay ra cổng phi trường, Du sẽ thấy gì? Gặp ai?... Sài Gòn có bao nhiêu đổi thay. Có còn giống chút gì của ngày mà Du còn ở đó và nữa Cam Ranh, thành phố nhỏ, nơi đã cho Du những ngày thơ ấu khó quên sẽ có bao đổi thay sau mười năm xa vắng? Sinh hoạt của mọi người ra sao? Đầu óc Du rối beng với các câu hỏi của chính mình mà những câu trả lời bằng sự tưởng tượng.

Tới không phận Việt Nam. Du nhìn xuống qua cửa sổ máy bay, một vùng biển mênh mông. Đất liền thưa thớt nhà cửa, núi rừng xanh ngát. Không thấy một thành phố biển nào lớn cả. Không thấy xa lộ, không thấy nhiều cao ốc. Máy bay hướng về phía Sài Gòn. Thành phố rộng, người đông, lưa thưa vài cao ốc và phi trường Tân Sơn Nhất - nhỏ quá - Du thấy thương cho dân mình. Bánh máy bay chạm phi đạo, tiếng động cơ rồ mạnh lên, phi cơ đồng lên ít cái rồi dừng hẳn lại. Mọi người xôn xao, hồi hộp ai cũng muốn bước ra trước. Tiếng dặn dò vài điều cần thiết của phi hành đoàn vang lên. Mọi người lại im lặng và chuẩn bị xuống cầu thang máy bay, vào trong phòng nhập cảnh, trên tay cầm sẵn các thứ giấy tờ cần thiết như giấy thông hành, *visa*, tờ giấy khai báo hàng hóa... Thủ tục nhập cảnh trôi qua...

Du bước xuống chỗ nhận hành lý. Hai cái *va-li* khá nặng, Du liếc quanh một vòng xem thử có chỗ nào cho thuê xe đẩy không. Không thấy chỗ nào cả, "*thôi rán một chút xíu nữa ra ngoài có người đón sẽ đỡ hơn*", Du tự nói với mình. Chợt một thanh niên chừng ba mươi tuổi chạy lại gần Du:

- Ông cần xe đẩy phải không? *Việt kiều* mới về hả?

- Dạ đúng vậy. Ông cho thuê xe đẩy?

- Không, nhà nước để cho mọi người xài tự do. Nhưng chúng tôi xin ông tiền cà phê. Tôi mang lại cho ông một cái nhé!

Du trả lời:

- Vâng, nhờ ông giúp cho.

Du nhìn theo gã thanh niên đi vào trong một cái phòng bên tay trái, đẩy ra một chiếc xe lại gần Du. Du đón lấy xe, móc túi cho gã năm đô la Mỹ. Gã thanh niên nhận tiền rồi bỏ đi.

Du bỏ hai cái *va-li* lên rồi đẩy xe tới trạm trình giấy tờ. Tới phiên mình, Du trình đủ các giấy tờ cho nhân viên hải quan sau khi xem xong nhân viên hải quan để các thứ đó vào góc bàn rồi nhìn Du. Du nhìn vào xấp giấy của mình rồi hỏi:

- Thưa ông, xong thủ tục chưa ạ? Tôi có thể ra được rồi chứ?

Gã hải quan nhìn Du, hơi ngạc nhiên:

- Bộ mới về lần đầu hả? Ông có mang mấy thứ đồ điện tử mà chúng tôi cần phải coi lại.

Du hỏi:

- Gì hả ông? Tôi chỉ có cái đầu máy "*video*" thôi mà, hơn nữa tôi đã khai rõ trong tờ *kê khai hàng hóa* rồi.

Gã hải quan:

- Thôi biết điều đi chứ! Mọi việc sẽ dễ thôi ông bạn ạ.

Du chợt tỉnh ra, có lẽ vì hồi hộp quá nên Du quên mất đi một tờ giấy quan trọng mà những người đi trước cho biết là có nó thì mọi việc sẽ dễ dàng ở phi trường Việt Nam. Đó là *tờ giấy màu xanh có in hình Tổng Thống Hamilton của Hoa Kỳ*. Du bỏ sẵn trong túi áo, có lẽ vì hồi hộp quá nên Du lỡ quên "*trình*" cho Hải quan nên bị rắc rối. Du xin lại tờ khai và kẹp *tờ giấy xanh* bên dưới rồi trao lại cho nhân viên Hải quan. Sự việc xảy ra không tới hai mươi giây đồng hồ, vậy mà Du đã giải quyết được mọi rắc rối. Thế mới rõ mãnh lực của *tờ giấy xanh mang hình Tổng thống Hoa Kỳ* ở xứ "*Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam*". Thật là xót xa! Chẳng lẽ đây là thủ tục hành chánh chính của Việt Nam?

Du theo mọi người ra phòng ngoài, nơi mà thân nhân đang chờ. Du vừa đẩy xe vừa thấy lòng đầy thắc mắc. Nhất là lời gã thanh niên vừa rồi "*Nhà nước để cho mọi người xài tự do, nhưng chúng tôi xin ông tiền cà phê*". Để xài tự do mà sao lại phải giấu trong phòng kín? Còn tiền cà phê, hình như đâu phải

hắn xin mình mà gần như là hắn bắt buộc mình phải đưa, nếu không thì làm sao mình có chiếc xe đây? Mới tại phi trường chưa tới hai tiếng đồng hồ mà phải hai lần trình “giấy xanh”, còn bao nhiêu lần nữa với bốn tuần còn lại ở nơi này?

Về đến Cam Ranh, ba ngày đầu không biết bao người đến thăm Dư, họ hàng, bà con lối xóm... Dư được mọi người chăm sóc kỹ lưỡng, còn hơn các quan Trạng ngày xưa về làng. Người hỏi thăm đời sống bên Mỹ, kẻ tò mò nghề nghiệp của Dư... Dư cũng “thao thao bất tuyệt”. Dư kể về đời mình làm cho bao người thèm muốn; họ ước ao sao có được một phần nhỏ cuộc đời như Dư thì cũng là mãn nguyện lắm rồi. Nghe Dư kể, ôi! đúng là thiên đường hạ giới. Kẻ đòi gả con, người đòi làm mai cho cháu gái... Tuần lễ thứ nhất ở quê nhà rồi cũng trôi qua. Dư được rảnh rang đôi chút và bắt đầu đi đây đi đó để thăm cho biết sự tình.

Buổi sáng sớm Dư thức dậy chuẩn bị cho chuyến thăm Nha Trang. Mẹ Dư còn dậy sớm hơn:

- Con ra đó chơi và chừng nào về?

Dư trả lời:

- Dạ, tụi con định ở đó hai ngày. Chiều ngày một tụi con về.

Mẹ Dư:

- Ồ, nói thẳng Thanh chở con ghé lại Thành mua trái cây; bưởi, xoài ở Thành ngon lắm.

Hai mẹ con đang nói chuyện với nhau thì Thanh lái xe gần máy lại. Chưa xuống xe mà Thanh đã oang oang:

- Dư, mày chuẩn bị xong chưa. Đi sớm cho mát.

Dư trả lời vọng ra:

- Gần xong rồi, năm phút thôi. Ok?

Thanh:

- Còn ô kê, ô kiết. Đây là Việt Nam nghe mày, không phải ở Mỹ đâu.

Dư xịu mặt:

- Tao lờ, vì quen miệng.

Thanh trề môi:

- Quen miệng hay là muốn làm le với thiên hạ ai mà biết được. Răng cắn mòn góc rạ, góc mì, mới đi ngoại quốc có mấy năm mà làm như mình là người ngoại quốc thật sự vậy- hề hề- nhắc nhở mày chút thôi.

Dư với lấy cặp kiếng mát:

- Lỡ miệng thôi mà mày làm gì dữ vậy.

Dư chào mẹ rồi lên xe. Mẹ Dư nói vọng theo:

- Hai đứa nhớ về sớm để mẹ trông.

Thanh rồ máy xe. Xe đi về hướng Bắc, ngang qua Bãi Giếng, Dư nhìn thấy vẫn còn những vườn xoài với lá xanh um phủ chạm mặt đất như ngày nào, có điều là nhà cửa nhiều hơn xưa. Dọc đường có thêm nhiều quán nước nhỏ, dường như người bán đông hơn người mua. Dư không biết làm sao họ sống được, cũng lạ thật! Ra khỏi Bãi Giếng, Thanh tăng tốc độ. Nhà hai bên đường thưa dần, Dư nhìn hai bên đường, thỉnh thoảng có vài túp lều tranh của dân làm rẫy. Đời sống họ thật là cơ cực.

Dư hỏi Thanh:

- Thấy dân vùng này có vẻ cơ cực, thiếu thốn quá.

Thanh trả lời:

- Cũng phải rán mà sống chứ mày vì họ không có một sự lựa chọn nào khác.

Dư nhẹ nhàng:

- Mày có vẻ như trách hờn ai.

Thanh buồn buồn:

- Trách hờn chính mình thì đúng hơn.

Dư lặng im, không hỏi nữa. Thanh nói đúng, trách mình thì phải hơn, vì mình sinh ra làm thời hay là mình vô dụng?

Thanh định rẽ xe qua quốc lộ 1 cũ để vào phố cho gần hơn. Dư liền đề nghị:

- Mày cho xe chạy thẳng, tao muốn xem lại đèo Rù Rì.

Thanh trả lời:

- Đi như vậy xa lắm. Đi lối này gần hơn nhiều.

Dur nài nỉ:

- Thì xa một chút có sao đâu, tao muốn đi lại chốn xưa, muốn nhìn lại ngọn đồi mà ngày xưa anh Hai tao dắt đến một lần và kể câu chuyện tượng lính trên đồi...

Cuối cùng Thanh cũng phải chịu thắng bạn "*Việt kiều*" của mình. Xe lên đèo, Dur nhìn cảnh vật chung quanh, thay đổi quá nhiều. Xe qua Đồng Đế, Tháp Chàm, cầu Xóm Bống, cầu Hà Ra rồi vào phố. Mặt trời lên cao, bắt đầu nóng, Dur liền nghĩ tìm một quán nước hay quán ăn để dừng chân. Thanh vội nói:

- Mày còn nhớ cô giáo Thượng dạy Pháp văn tụi mình lúc trước không?

Dur nhanh nhẩu:

- Nhớ chứ, cô bây giờ ra sao? Ở đâu?

Thanh trả lời:

- Gần đây thôi, cô ra ngoài này ba năm rồi, cô không dạy học nữa. Từ khi thầy Đường, chồng cô, qua đời. Cô và con gái ra ngoài này buôn bán.

Dur hỏi:

- Cô buôn bán khá không?

Thanh:

- Cũng tạm được, cô mở quán ăn ở khu bên xe. Có Nga phụ với cô.

Dur:

- Phải bé Nga ngày xưa học sau mình tới bốn lớp?

Thanh cười:

- Người ta không còn là cô bé nữa đâu nhé, lớn rồi, đang học năm cuối cùng của Đại Học Hải sản, cũng xinh lắm. Thỉnh thoảng ra ngoài này lấy hàng tao ghé thăm cô.

Dur cười trả:

- Thăm cô hay là thăm con cô?

Thanh đẩy nẩy:

- Vừa thôi chứ, tao có Ngọc rồi mà. À, hay là để tao giới thiệu Nga cho mày. Dur không trả lời.

Cuộc gặp gỡ giữa cô giáo và học trò cũ thật bất ngờ và cảm động. Rồi " *tình trong như đã, mặt ngoài còn e*", giữa Dur và Nga, nhờ Thanh nói vô, nhờ "*tài khéo nói*" và có lẽ cũng nhờ cái mã *Việt kiều* của Dur. Tối đến Dur và Thanh xin phép cô Thượng được mời Nga đi dạo phố. Con đường Nguyễn Huệ (Bá Đa Lộc cũ), ba người thả bộ ngang qua trường Võ Tánh cũ, thẳng xuống biển. Tiếng sóng rì rào. Tới con đường Duy Tân, đi trên thềm gạch hoa dọc theo bờ biển, với Dur khó mà thấy cái đẹp của biển về đêm, màn đêm trên biển có vẻ rùng rợn, nhất là Dur đã một lần làm thuyền nhân. Xa xa ngoài khơi nhấp nháy những ánh đèn của ghe đánh cá ban đêm. Gần trên bờ cát những quán nước có vẻ xôn xao hơn. Dur mời Thanh và Nga ghé vào một cái quán bên cạnh gốc dừa. Dur kéo ghế mời Nga ngồi. Thanh gọi nước cho ba người. Được một lát Thanh đứng dậy:

- Từ sáng tới giờ lái xe, ngồi nhiều quá, cần thả bộ thêm một chút cho giãn gân giãn cốt. Hai bồ cứ tự nhiên.

Nga hơi lúng túng nhìn xuống bàn. Dur nhìn Thanh, chỉ kịp thấy ánh mắt ranh mãnh của nó. Thanh đi rồi, Dur bắt đầu gọi chuyện:

- Nga có dự định gì khi ra trường.

Nga ngược lên nhìn Dur, rồi nhìn ra biển:

- Nga cũng chưa biết, còn tùy vào lúc ấy. Học thì học cho xong, còn việc làm tương lai thì không hẳn tùy thuộc vào mảnh bằng của mình.

Dur hỏi lại:

- Vậy thì thuộc về điều gì.

Nga thông thả nhưng có vẻ quyết định:

- Vào lợi tức để có đủ sống. Đơn giản không anh?

Chữ "*anh*" vừa thoát ra khỏi làn môi của Nga làm cho lòng Dur thấy xôn xao khó tả. Dur thấy mình cần phải trở tài, bạn bè vẫn gọi Dur là "*thằng có lợi khẩu*" mà. Chuyện trên xứ người thì có hàng tỉ, Dur tha

hồ kể cho Nga, Nga chỉ biết ngồi nghe và tưởng tượng ra những hình ảnh sinh hoạt ở Mỹ qua cái “*lợi khẩu*” của cậu học trò của mẹ mình ngày xưa. Nga như chìm đắm trong những câu chuyện của Dư, về Dư, và nếp sống của xứ văn minh. Cuối cùng nàng mơ ước được một lần ghé chân qua đó...

Sau cuộc gặp gỡ đầy hứa hẹn, Dư và Thanh về lại Cam Ranh và hẹn sẽ ra thăm vô giáo Thượng và Nga trước khi Dư về Mỹ. Những ngày ở Cam Ranh dài chi lạ. Đoạn đường Nha Tranh- Cam Ranh đi tới hơn cả tiếng đồng hồ, tại sao không là năm mười phút nhỉ? Cái “*lợi khẩu*” của Dư thiếu mất câu thần chú để thâm ngăn khoảng cách không gian giữa hai người. Nhất định tuần sau Dư phải ra Nha Trang một lần nữa. Rồi việc ấy cũng đến. Lần này Dư ở lại Nha Trang tới bốn ngày, gấp đôi thời gian lần trước. Cũng bãi dài cát trắng thân quen, quán nước cạnh gốc dừa xinh xinh, con đường Nguyễn Huệ (xưa) trữ tình, Dư cùng Nga, những âu yếm của đôi tình nhân và cả một vùng trời tương lai phát ra từ “*lợi khẩu*” của Dư và niềm tin của Nga... Lúc Dư chia tay Nga để trở lại Cam Ranh. Dư dặn dò:

- Anh sẽ lo cho em, lo cho chuyện chúng mình, khi về Mỹ anh sẽ làm đủ thủ tục để tụi mình được sống bên nhau. Bên này rán giữ gìn sức khỏe.

Nga vui sướng nghẹn ngào:

- Em sẽ chờ ngày hội ngộ.

Cả một vùng trời hạnh phúc trước mặt, Nga có cảm tưởng chỉ có mình mới là người hạnh phúc nhất trần gian.

Nhưng cuộc vui nào rồi cũng đến lúc chia tay. Trước ngày trở lại Mỹ, Dư lại ra Nha Trang từ giã cô Thượng và Nga. Nga mang một niềm tin mới, một hướng mới cho tương lai rộng mở. Nga sẽ có chồng là *Việt kiều*. Rồi Nga cũng sẽ đến Mỹ, hãnh diện lắm chứ, và Dư trong lòng ra sao chỉ có chính chàng, và họa may chỉ có trời mới hiểu rõ...

- Dư, sao ra đây ngồi sớm vậy!

Tiếng gọi làm Dư tỉnh lại thoát ra khỏi vùng hồi tưởng chuyển về Việt Nam năm ngoái. Hoàng vừa bước tới vừa nhoẻn miệng cười tiếp:

- Trông mày như đang thất tình, chẳng màng tới ai.

Dư gượng cười:

- Thất nghiệp còn bi đát hơn thất tình nhiều.

Hoàng hỏi:

- Từ ngày ở Việt Nam về tao thấy mày hơi khác thường đấy. Mất việc này thì tìm việc khác. Sao lại bi quan vậy. Mày là “*tổ pháo*” mà sợ tìm không ra việc sao?

Dư tiếp:

- Bởi là “*tổ pháo*” nên bây giờ mới khổ.

Hoàng tỉnh bơ, châm chọc thêm:

- Mày muốn nói về chuyện mày và cô Nga ở Việt Nam? Đúng là “*thần khẩu hại xác phàm*”. Chơi với mày gần năm năm rồi, ít nhiều cũng hiểu con người mày chứ.

Dư hỏi lại:

- Mày hiểu gì?

Hoàng trả lời:

- Con người mày thì tốt, có lòng với tha nhân. Thứ gì mày cũng được cả, chỉ có cái mày “*pháo*” dữ quá, nhất là trước mặt người lạ và con gái. Bây giờ mày biết khổ vì cái “*đại pháo*” của mày rồi đấy.

Dư lặng yên vài giây, rồi từ từ nói:

- Vì lẽ đó tao thấy mình có lỗi, tao không dám gặp Nga ấy nữa.

Hoàng đỡ lời:

- Thì bây giờ mày nói thật với nàng đi. Chuyện này còn có đường giải quyết mà.

Dư buồn buồn:

- Làm gì bây giờ? Đang thất nghiệp, thân mình lo chưa xong, tao cho “*chìm xuống*” luôn. Hơn nữa bây giờ tao mắc cỡ quá, tao thấy mình chẳng giống ai cả.

Hoàng nhìn Dư với giọng rất thân tình:

- Dư, mà làm vậy cũng được. Chuyện mà, mà tự quyết định, nhưng tao muốn nói với mà một điều rất thật tình là sau chuyện đó mà thấy được “*mình chẳng giống ai*” là mà vẫn còn khá lăm lăm đây. □